

Bryssel, 28. heinäkuuta 2026
(OR. en)

12052/26

Toimielinten välinen asia:
2026/0223 (NLE)

AELE 67
FL 35
ISL 45
N 71
MI 797
ENV 970
FISC 263

SAATE

Lähettiläjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	27. heinäkuuta 2026
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2026) 402 final
Asia:	Ehdotus NEUVOSTON PÄÄTÖS ETA:n sekakomiteassa Euroopan unionin puolesta esitettävästä kannasta tavaroiden kuljetuksia koskevien tarkastusten ja mahdollisuuksien yksinkertaistamisesta tehdyn ETA-sopimuksen pöytäkirjan 10 ja yhteistyöstä muilla kuin neljän vapauden alaan kuuluvilla erityisalueilla tehdyn ETA-sopimuksen pöytäkirjan 31 muuttamiseen (hiilirajamekanismin rahoitusosuus)

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2026) 402 final.

Liite: COM(2026) 402 final

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 27.7.2026
COM(2026) 402 final

2026/0223 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

ETA:n sekakomiteassa Euroopan unionin puolesta esitettävästä kannasta tavaroiden kuljetuksia koskevien tarkastusten ja muodollisuuksien yksinkertaistamisesta tehdyn ETA-sopimuksen pöytäkirjan 10 ja yhteistyöstä muilla kuin neljän vapauden alaan kuuluvilla erityisalueilla tehdyn ETA-sopimuksen pöytäkirjan 31 muuttamiseen

(hiilirajamekanismin rahoitusosuus)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN KOHDE

Tämä ehdotus koskee päätöstä ETA:n sekakomiteassa unionin puolesta otettavan kannan vahvistamisesta, silloin kun tämän elimen on määrä antaa tavaroiden kuljetuksia koskevien tarkastusten ja muodollisuuksien yksinkertaistamisesta tehdyn ETA-sopimuksen pöytäkirjan 10 ja yhteistyöstä muilla kuin neljän vapauden alaan kuuluvilla erityisalueilla tehdyn ETA-sopimuksen pöytäkirjan 31 muuttamista koskeva sekakomitean päätös.

2. EHDOTUKSEN TAUSTA

1.1. ETA-sopimus

Euroopan talousalueesta tehdyssä sopimuksessa, jäljempänä 'ETA-sopimus', taataan Euroopan talousalueen kansalaisille ja talouden toimijoille yhtäläiset oikeudet ja velvollisuudet sisämarkkinoilla. Siinä määrätään neljää vapautta koskevien EU:n säädösten saattamisesta osaksi 30 ETA-maan eli EU:n jäsenvaltioiden, Norjan, Islannin ja Liechtensteinin lainsäädäntöä. ETA-sopimus kattaa lisäksi yhteistyön muilla tärkeillä aloilla, kuten tutkimus ja kehitys, koulutus, sosiaalipolitiikka, ympäristö, kuluttajansuoja, matkailu ja kulttuuri, joita kutsutaan yhteisesti ”*sivuaviksi ja horisontaalisiksi*” politiikoiksi. ETA-sopimus tuli voimaan 1. tammikuuta 1994. Unioni ja sen jäsenvaltiot ovat ETA-sopimuksen osapuolia.

1.2. ETA:n sekakomitea

ETA:n sekakomitea vastaa ETA-sopimuksen hallinnoinnista. Se on foorumi ETA-sopimuksen toimintaan liittyvää näkemysten vaihtoa varten. Se tekee päätöksensä yksimielisesti, ja päätökset sitovat osapuolia. Vastuu ETA-asioiden koordinoinnista EU:n puolella on Euroopan komission pääsihteeristöllä.

1.3. Suunniteltu ETA:n sekakomitean säädös

ETA:n sekakomitean on määrä hyväksyä ETA:n sekakomitean päätös, jäljempänä 'suunniteltu säädös', jolla muutetaan tavaroiden kuljetuksia koskevien tarkastusten ja muodollisuuksien yksinkertaistamisesta tehtyä ETA-sopimuksen pöytäkirjaa 10 ja yhteistyöstä muilla kuin neljän vapauden alaan kuuluvilla erityisalueilla tehtyä ETA-sopimuksen pöytäkirjaa 31.

Suunnitellulla säädöksellä on tarkoitus säätää ETA:n EFTA-valtioiden rahoitusosuudesta hiilirajamekanismin toimintaan tarvittavien järjestelmien ylläpitämiseksi koko ETA-alueella ja päivittää tätä varten ETA-sopimuksen pöytäkirjoja 10 ja 31, samalla kun hiilirajamekanismin perustamisesta annettu asetus (EU) 2023/956¹ ja asetuksen (EU) 2023/956 muuttamisesta rajalle perustetun hiilirajamekanismin yksinkertaistamisen ja vahvistamisen annettu asetus (EU) 2025/2083² otetaan osaksi ETA-sopimusta erillisellä ETA:n sekakomitean päätöksellä.

Suunnitellusta säädöksestä tulee sopimuspuolia sitova ETA-sopimuksen 103 ja 104 artiklan mukaisesti.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/956, annettu 10 päivänä toukokuuta 2023, hiilidioksidipäästöjen säätömekanismin perustamisesta rajalle, EUVL L 130, 16.5.2023, s. 52.

² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2025/2083, annettu 8 päivänä lokakuuta 2025, asetuksen (EU) 2023/956 muuttamisesta rajalle perustetun hiilidioksidipäästöjen säätömekanismin yksinkertaistamisen ja vahvistamisen osalta, EUVL L 2025/2083, 17.10.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2083/oj>.

3. UNIONIN PUOLESTA OTETTAVA KANTA

Komissio toimittaa liitteenä olevan ETA:n sekakomitean päätösluonnoksen neuvostolle hyväksyttäväksi unionin kantana. Sen jälkeen kun kanta on hyväksytty, se olisi esitettävä ETA:n sekakomiteassa mahdollisimman pian.

Liitteenä oleva ETA:n sekakomitean päätösluonnos koskee ETA:n EFTA-valtioiden rahoitusosuutta hiilirajamekanismin toimintaan tarvittavien järjestelmien ylläpitämiseksi koko ETA-alueella, ja sillä päivitetään ETA-sopimuksen pöytäkirjoja 10 ja 31. Kyseessä ei siis ole pelkkä neuvoston asetuksessa (EY) N:o 2894/94³ tarkoitettu tekninen mukautus. Näin ollen unionin kannan vahvistaa neuvosto.

Tämä päätös on määrä tehdä samanaikaisesti sen ETAn sekakomitean erillisen päätöksen kanssa, jolla hiilidioksidipäästöjen säätömekanismin perustamisesta rajalle annettu asetus (EU) 2023/956⁴ ja asetuksen (EU) 2023/956 muuttamisesta hiilirajamekanismin yksinkertaistamisen ja vahvistamisen osalta annettu asetus (EU) 2025/2083⁵ otetaan osaksi ETA-sopimusta.

4. OIKEUSPERUSTA

1.4. Menettelyllinen oikeusperusta

1.4.1. Periaatteet

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', 218 artiklan 9 kohdassa määrätään päätöksistä ”*sopimuksella perustetussa elimessä unionin puolesta esitettävien kantojen vahvistamisesta, silloin kun tämän elimen on annettava säädöksiä, joilla on oikeusvaikutuksia, lukuun ottamatta säädöksiä, joilla täydennetään tai muutetaan sopimuksen institutionaalisia rakenteita*”.

Ilmaisu ”*säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia*” kattaa myös säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia kyseiseen elimeen sovellettavan kansainvälisen oikeuden nojalla. Se kattaa myös välineet, joilla ei ole sitovaa vaikutusta kansainvälisen oikeuden nojalla, mutta jotka ”*voivat vaikuttaa ratkaisevasti sen säännösten sisältöön, jonka unionin lainsäätäjä antaa*”⁶.

1.4.2. Soveltaminen tässä asiassa

ETA:n sekakomitea on sopimuksella eli ETA-sopimuksella perustettu elin. Säädös, joka ETA:n sekakomitean on määrä antaa, on säädös, jolla on oikeusvaikutuksia. Suunniteltu säädös on sitova kansainvälisen oikeuden nojalla ETA-sopimuksen 103 ja 104 artiklan mukaisesti.

³ Neuvoston asetus (EY) N:o 2894/94, annettu 28 päivänä marraskuuta 1994, Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä, EYVL L 305, 30.11.1994, s. 6.

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/956, annettu 10 päivänä toukokuuta 2023, hiilidioksidipäästöjen säätömekanismin perustamisesta rajalle, EUVL L 130, 16.5.2023, s. 52.

⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2025/2083, annettu 8 päivänä lokakuuta 2025, asetuksen (EU) 2023/956 muuttamisesta rajalle perustetun hiilidioksidipäästöjen säätömekanismin yksinkertaistamisen ja vahvistamisen osalta, EUVL L 2025/2083, 17.10.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2083/oj>.

⁶ Unionin tuomioistuimen tuomio, 7.10.2014, Saksa v. neuvosto, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 kohta.

Suunnitellulla säädöksellä ei täydennetä eikä muuteta sopimuksen institutionaalisia rakenteita. Sen vuoksi ehdotetun päätöksen menettelyllinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohta yhdessä neuvoston asetuksen (EY) N:o 2894/94 1 artiklan 3 kohdan kanssa.

1.5. Aineellinen oikeusperusta

1.5.1. Periaatteet

SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla, luettuna yhdessä neuvoston asetuksen (EY) N:o 2894/94 1 artiklan 3 kohdan kanssa, annettavan päätöksen aineellinen oikeusperusta määräytyy ensisijaisesti osaksi ETA-sopimusta otettavan EU:n lainsäädännön aineellisen oikeusperustan perusteella.

Jos suunnitellulla säädöksellä on kaksi tavoitetta tai siihen sisältyy kaksi osatekijää ja jos näistä tavoitteista tai osatekijöistä toinen on mahdollista määritellä sellaiseksi pääasialliseksi tavoitteeksi tai osatekijäksi, johon nähden toinen tavoite tai osatekijä on liitännäinen, SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla hyväksyttävällä päätöksellä on oltava vain yksi aineellinen oikeusperusta eli se, jota pääasiallinen tai ensisijainen tavoite tai osatekijä edellyttää.

1.5.2. Soveltaminen tässä asiassa

Koska sekakomitean päätöksessä säädetään ETA:n EFTA-valtioiden rahoitusosuudesta hiilirajamekanismin toimintaan tarvittavien järjestelmien ylläpitämiseksi koko ETA-alueella ja päivitetään sitä varten ETA-sopimuksen pöytäkirjoja 10 ja 31, samalla, kun hiilirajamekanismin perustamisesta annettu asetus (EU) 2023/956⁷ ja asetuksen (EU) 2023/956 muuttamisesta rajalle perustetun hiilirajamekanismin yksinkertaistamisen ja vahvistamisen annettu asetus (EU) 2025/2083⁸ otetaan osaksi ETA-sopimusta erillisellä ETA:n sekakomitean päätöksellä, on aiheellista käyttää neuvoston päätöksessä samaa aineellista oikeusperustaa kuin kyseisissä säädöksissä. Ehdotetun päätöksen aineellinen oikeusperusta on sen vuoksi SEUT-sopimuksen 192 artiklan 1 kohta.

1.6. Päätelmä

Ehdotetun päätöksen oikeusperustana tulisi olla SEUT-sopimuksen 192 artiklan 1 kohta yhdessä SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 2894/94 1 artiklan 3 kohdan kanssa.

5. SUUNNITELLUN SÄÄDÖKSEN JULKAISEMINEN

Koska ETA:n sekakomitean säädöksellä muutetaan tavaroiden kuljetuksia koskevien tarkastusten ja muodollisuuksien yksinkertaistamisesta tehtyä ETA-sopimuksen pöytäkirjaa 10 ja yhteistyöstä muilla kuin neljän vapauden alaan kuuluvilla erityisalueilla tehtyä ETA-sopimuksen pöytäkirjaa 31, on aiheellista julkaista säädös *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* sen jälkeen kun se on hyväksytty.

⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/956, annettu 10 päivänä toukokuuta 2023, hiilidioksidipäästöjen säätömekanismin perustamisesta rajalle, EUVL L 130, 16.5.2023, s. 52.

⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2025/2083, annettu 8 päivänä lokakuuta 2025, asetuksen (EU) 2023/956 muuttamisesta rajalle perustetun hiilidioksidipäästöjen säätömekanismin yksinkertaistamisen ja vahvistamisen osalta, EUVL L 2025/2083, 17.10.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2083/oj>.

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

ETA:n sekakomiteassa Euroopan unionin puolesta esitettävästä kannasta tavaroiden kuljetuksia koskevien tarkastusten ja muodollisuuksien yksinkertaistamisesta tehdyn ETA-sopimuksen pöytäkirjan 10 ja yhteistyöstä muilla kuin neljän vapauden alaan kuuluvilla erityisalueilla tehdyn ETA-sopimuksen pöytäkirjan 31 muuttamiseen

(hiilirajamekanismin rahoitusosuus)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 192 artiklan 1 kohdan yhdessä 218 artiklan 9 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 28 päivänä marraskuuta 1994 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2894/94⁹ ja erityisesti sen 1 artiklan 3 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Sopimus Euroopan talousalueesta¹⁰, jäljempänä 'ETA-sopimus', tuli voimaan 1 päivänä tammikuuta 1994.
- (2) ETA-sopimuksen 98 nojalla ETA:n sekakomitea voi päättää muuttaa muun muassa tavaroiden kuljetuksia koskevien tarkastusten ja muodollisuuksien yksinkertaistamisesta tehtyä ETA-sopimuksen pöytäkirjaa 10 ja yhteistyöstä muilla kuin neljän vapauden alaan kuuluvilla erityisalueilla tehtyä ETA-sopimuksen pöytäkirjaa 31.
- (3) ETA:n EFTA-valtioiden olisi osaltaan rahoitettava hiilirajamekanismin toimintaan tarvittavien järjestelmien ylläpitämistä koko ETA:n alueella soveltaen mekanismeja, joka perustetaan samanaikaisesti erillisellä ETA:n sekakomitean päätöksellä, jolla päivitetään tavaroiden kuljetuksia koskevien tarkastusten ja muodollisuuksien yksinkertaistamisesta tehtyä ETA-sopimuksen pöytäkirjaa 10 ja yhteistyöstä muilla kuin neljän vapauden alaan kuuluvilla erityisalueilla tehtyä ETA-sopimuksen pöytäkirjaa 31.
- (4) Sen vuoksi tavaroiden kuljetuksia koskevien tarkastusten ja muodollisuuksien yksinkertaistamisesta tehtyä ETA-sopimuksen pöytäkirjaa 10 ja yhteistyöstä muilla

⁹ EYVL L 305, 30.11.1994, s. 6.

¹⁰ EYVL L 1, 3.1.1994, s. 3.

kuin neljän vapauden alaan kuuluvilla erityisalueilla tehtyä ETA-sopimuksen pöytäkirjaa 31 olisi muutettava.

- (5) Unionin kannan ETA:n sekakomiteassa olisi näin ollen perustuttava tähän liitettyyn päätösluonnokseen,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

ETA:n sekakomiteassa unionin puolesta otettava kanta tavaroiden kuljetuksia koskevien tarkastusten ja muodollisuuksien yksinkertaistamisesta tehdyn ETA-sopimuksen pöytäkirjan 10 ja yhteistyöstä muilla kuin neljän vapauden alaan kuuluvilla erityisalueilla tehdyn ETA-sopimuksen pöytäkirjan 31 ehdotettuun muuttamiseen perustuu tähän päätökseen liitettyyn ETA:n sekakomitean päätösluonnokseen.

2 artikla

Tämä päätös tulee voimaan sinä päivänä, jona se hyväksytään.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*